

Sygn. akt I ACa 230/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Ochalska - Gola
Sędziowie:	SA Anna Beniak (spraw.) SO del. Krystyna Golinowska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 18 lipca 2013 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. N.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Prokuratorowi Rejonowemu w P., Komendantowi (...) Policji w P.**

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 13 grudnia 2012 r. sygn. akt I C 876/11

1. oddala apelację;
2. przyznaje adwokatowi T. K. wynagrodzenie za świadczenie powodowi pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 6.642 (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa) złotych brutto i nakazuje wypłacenie tej kwoty ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Kaliszu;
3. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 230/13

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w P. i Komendzie Powiatowej Policji w P. oraz przeciwko Starości (...) i (...) Centrum (...) z siedzibą w P. powód J. N. (przed zawarciem związku małżeńskiego noszący nazwisko K.) domagał się:

1. uchylenia orzeczenia nr 279 z dnia 4 marca 2009 r. wydanego przez (...) Centrum (...) z siedzibą w P.
2. zobowiązania Starosty (...) do wydania decyzji przywracającej powodowi prawo jazdy kategorii B,
3. ustalenia stanu zdrowia powoda przez powołanych biegłych sądowych pod kątem spełniania przez powoda warunków do prowadzenia pojazdów mechanicznych.
4. dyscyplinarnego ukarania funkcjonariuszy odpowiedzialnych za wyrządzenie powodowi szkody,
5. zapłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w kwocie 20 milionów złotych.

Postanowieniem z dnia 18 maja 2012 r. (k-97) Sąd Okręgowy w Kaliszu odrzucił pozew przeciwko Staroście (...) i (...) Centrum (...) z siedzibą w P. w całości oraz przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w P. i Komendzie (...) Policji w P. w zakresie żądania pociągnięcia funkcjonariuszy do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Ostatecznie powód ograniczył żądanie zadośćuczynienia do kwoty 2.500.000 zł to jest po 1.250.000 zł od każdej z pozwanych jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa. Powyższa kwota miała stanowić zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w postaci dyskryminacji, naruszenia jego dobrego imienia, kradzieży dokumentów z Posterunku w G. i torturowania przez policjantów, skutkiem czego musiał się wyprowadzić z miejscowości J..

Prokuraturze Rejonowej w P. powód zarzucił, że mataczyła, uniemożliwiała lub utrudniała postępowania karne i dyskryminowała go we wszystkich sprawach wymienionych w pismach procesowych. W odniesieniu do Komendy (...) Policji w P. zarzucił, że policjanci nakłaniali A. K. (1), M. R., H. R. i J. K. (1) do składania fałszywych zeznań w skutek czego zostały złożone fałszywe zeznania i oskarżenia.

Pozwane jednostki organizacyjne Skarbu Państwa wniosły o oddalenie powództwa.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił powództwo, orzekł o kosztach pomocy prawnej z urzędu i odstąpił od obciążania powoda kosztami.

Powyższy wyrok zapadł na podstawie ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne, a z których wynika, że w latach 2004 - 2011 Prokuratura Rejonowa w Pleszewie prowadziła kilka postępowań z udziałem powoda J. N. (przed zawarciem związku małżeńskiego noszącego nazwisko K.). Niektóre z postępowań przekazano do prowadzenia przez inne jednostki prokuratury.

Postępowanie w sprawie Ds. 497/04 Prokuratury Rejonowej w Pleszewie dotyczyło pobicia powoda przez jego brata A. K. (1). W sprawie tej przeciwko A. K. (1) skierowano do sądu akt oskarżenia. Wyrokiem z 25 listopada 2004 r. Sąd Rejonowy w Pleszewie warunkowo umorzył postępowanie i orzekł wobec A. K. (1) nadzór kuratora.

W sprawie Ds. 655/04 Prokuratura Rejonowa w Pleszewie prowadziła przeciwko powodowi dochodzenie o fizyczne i psychiczne znęcanie się nad ojcem J. K. (1), bratem A. K. (1), babcią H. R. oraz psychicznie nad matką M. R.. W toku postępowania zasięgnięto opinii biegłych psychiatry i psychologa, którzy stwierdzili, że powód nie był i nie jest zdolny do rozpoznania znaczenia popełnionych czynów i wymaga leczenia psychiatrycznego w warunkach szpitalnych. Postępowanie to zakończyło się umorzeniem postępowania przez Sąd Rejonowy w Pleszewie w sprawie II K 404/04, w którym Sąd nie zastosował środka w postaci umieszczenia powoda w zakładzie leczenia zaburzeń psychicznych. Na skutek licznych interwencji pisemnych powoda postępowanie to było przedmiotem czynności nadzorczych wykonywanych przez Prokuraturę Krajową, i Prokuraturę Okręgową w Ostrowie Wielkopolskim.

W sprawie Ds. 756/04 z doniesienia powoda o przyjmowaniu korzyści majątkowych przez funkcjonariuszy Posterunku Policji w G. Prokuratura Rejonowa w Pleszewie postanowieniem z 27 sierpnia 2004 r. odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie z uzasadnieniem, że powód jest osobą chorą psychicznie ze skłonnościami do konfabulacji. Stosowne ustalenia co do stanu psychicznego powoda poczyniono w oparciu o opinie biegłych.

Postępowanie w sprawie Ds. 782/04 toczyło się z doniesienia funkcjonariuszy Posterunku Policji w G. w związku z naruszeniem przez powoda ich nietykalności cielesnej w dniu 18 sierpnia 2004 r. Tego dnia powód przyszedł na posterunek z drewnianym kołkiem, którym zaatakował trzech funkcjonariuszy. Po obezwładnieniu powoda odwieziono go na Oddział Ratunkowy ZOZ w P., gdzie lekarz dyżurny po przebadaniu i zastosowaniu kaftana bezpieczeństwa skierował go do Szpitala (...) w S..

W toku postępowania biegli psychiatrzy stwierdzili, że powód nie był zdolny do rozpoznania znaczenia popełnianych czynów i pokierowania swoim postępowaniem. Biegli ustalili, że u powoda występują zaburzenia schizofrenopodobne z zespołem urojeniowym, które doprowadziły powoda do załamania linii życiowej zmanifestowanej zachowaniem autystycznym, zaburzeniami treści myślenia, wypowiedzianymi urojeniami, brakiem poczucia choroby oraz krytycyzmu. Zdaniem biegłych choroba psychiczna powoda wymaga leczenia w warunkach stacjonarnych szpitala psychiatrycznego. Postanowieniem z 31 sierpnia 2004 r. Prokuratura Rejonowa w Pleszewie umorzyła śledztwo wobec powoda wobec stwierdzenia, że sprawca jest chory psychicznie i w związku z tym nie podlega karze.

Postępowanie w sprawie Ds. 217 /06 Prokuratury Rejonowej w Pleszewie z zawiadomienia powoda dotyczyło popełnienia szeregu przestępstw na szkodę powoda w tym pobicia go przez trzech funkcjonariuszy policji na Posterunku Policji w G.. Postanowieniem z 21 marca 2006 r. odmówiono wszczęcia śledztwa z uzasadnieniem, że powód został przebadany psychiatrycznie i stwierdzono u niego zaburzenia schizofrenopodobne z urojeniami. Postanowienie to zostało następnie uchylone przez Prokuraturę Okręgową w Ostrowie Wielkopolskim z jednoczesnym poleceniem wszczęcia śledztwa w sprawie użycia przemocy w celu wywarcia wpływu na świadka (art. 245 k.k.). Dalsze postępowanie w tej sprawie prowadziła Prokuratura Rejonowa w Jarocinie pod sygn. akt Ds. 536/06.

W sprawie Ds. 536/06 Prokuratury Rejonowej w Jarocinie prowadzonej z zawiadomienia powoda w sprawie użycia przemocy przez policjantów z Komendy Powiatowej Policji w P. i prokuratorów Prokuratury Rejonowej w Pleszewie w celu wywarcia wpływu na świadka J. K. (2) (obecnie N.) w dniu 1 czerwca 2006 r. przyjęto od powoda ustne zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i wysłuchano go w charakterze świadka.

W toku wysłuchania powód podał, że w dniu 18 sierpnia 2004 r. przyszedł na Posterunek Policji w G. z dokumentami rodzowymi i pieniędzmi. Jeden z policjantów przystawił mu broń do głowy, inny próbował zrobić mu zastrzyk z jakimś lekiem, a następnie policjanci bili go i torturowali, miażdżyli nadgarstki, skakali po brzuchu, miażdżyli jądra, ściągnęli spodnie i chcieli zgwałcić. Gdy powód zaczął uciekać policjanci w pościgu pospadali ze schodów i doznali obrażeń. W sprawie tej powołano dowód z opinii biegłego psychologa który stwierdził, że powód jest w świetle analizy psychologicznej świadkiem niewiarygodnym, ujawnia skłonności do produkowania fantazji i konfabulacji na tle zmian psychopatologicznych, uwarunkowanych zaburzeniami zdolności spostrzegania i wnioskowania.

Postanowieniem z 23 czerwca 2006 r. Prokuratura Rejonowa w Jarocinie umorzyła śledztwo w sprawie używania przemocy w celu wywarcia wpływu na świadka wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przestępstwa. Postanowieniem z 8 maja 2007 r. Sąd Rejonowy w Pleszewie w sprawie II Kp 89/06 uchylił zaskarżone przez powoda postanowienie prokuratury. Dalsze postępowanie w sprawie toczyło się pod sygn. akt Ds. 627/07 Prokuratury Rejonowej w Jarocinie.

Postanowieniem z 19 czerwca 2007 r. Prokuratura Rejonowa w Jarocinie ponownie umorzyła śledztwo w sprawie używania przemocy w celu wywarcia wpływu na świadka wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przestępstwa. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że z opinii biegłego psychologa jednoznacznie wynika, że powód produkuje konfabulacje. Postanowieniem Prokuratury Okręgowej w Jarocinie z 20 lipca 2007 r. zażalenie powoda pozostawiono bez rozpoznania z powodu nie przysługiwania środka odwoławczego.

W kolejnej sprawie 3 Ds. 506/07 wszczętej na skutek zawiadomienia powoda o popełnieniu przestępstwa przez funkcjonariuszy policji z Posterunku Policji w G., Prokuratura Rejonowa w Ostrowie Wielkopolskim prowadziła

postępowanie, w trakcie którego w dniu 30 listopada 2007 r. przyjęła od powoda ustne zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i wysłuchała pokrzywdzonego.

W trakcie wyjaśnień powód podał, że w dniu 18 sierpnia 2004 r. przyszedł na Posterunek Policji w G. z dokumentami rodowymi i kwotą 100.000 euro. Policjanci S., M. i M. bili go torturowali oraz ograbili z dokumentów i przyniesionych pieniędzy. Tą wersję zdarzeń powód potwierdził następnie w trakcie czynności przesłuchania w charakterze świadka w dniu 11 grudnia 2007 r. Postanowieniem z 13 grudnia 2007 r. Prokuratura Rejonowa w Ostrowie Wielkopolskim postanowiła odmówić wszczęcia śledztwa w sprawie przyjęcia korzyści majątkowej przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w G. wobec tego, że postępowanie karne co do tego samego czynu zostało już prawomocnie zakończone.

Postanowieniem z 15 kwietnia 2008 r. Sąd Rejonowy w Pleszewie w sprawie II Kp 3/08 uchylił zaskarżone przez powoda postanowienie, w następstwie czego Prokuratura Rejonowa w Ostrowie Wielkopolskim postanowieniem z dnia 5 maja 2008 r. w sprawie 3 Ds. 154/08 wszczęła śledztwo w sprawie przyjęcia korzyści majątkowej przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w G.. W dniu 2 czerwca 2008 r. ponownie przesłuchano powoda z udziałem biegłego psychologa. W swoich zeznaniach powód potwierdził dotychczasową wersję zdarzeń w Komisariacie Policji w G., zarzucając trzem policjantom pobicie, uśmierzanie gwałtu i ograbienie go z pieniędzy w kwocie 100.000 euro.

Obecny w trakcie przesłuchania biegły psycholog w pisemnej opinii z 2 czerwca 2008 r. stwierdził, że zeznania powoda nie spełniają psychologicznych kryteriów wiarygodności, powód ma skłonności do konfabulacji, cierpi na zaburzenia urojeniowe będące objawem choroby psychicznej. Przesłuchany w charakterze świadka policjant D. S. (1) zaprzeczył wersji podanej przez powoda i zeznał, że w dniu 18 sierpnia 2004 r. powód przyszedł do komisariatu i zaatakował policjantów drewnianym kołkiem co powodowało, że musieli użyć wobec niego chwytów obezwładniających i odwieść go na pogotowie, z którego powoda przetransportowano do szpitala psychiatrycznego. Świadek zaprzeczył, by policjanci przyjęli od powoda względnie pozbawili go jakiegokolwiek sumy pieniężnej. Postanowieniem z 27 czerwca 2008 r. Prokuratura Rejonowa w Ostrowie Wielkopolskim umorzyła postępowanie przyjmując, że czynu nie popełniono. Postanowieniem z 25 maja 2009 r. (II Kp 28/09) Sąd Rejonowy w Pleszewie utrzymał w mocy to postanowienie.

W sprawie Ds. 464/11 (po wszczęciu dochodzenia Ds. 1024/11) Prokuratura Rejonowa w Pleszewie prowadziła postępowanie z zawiadomienia Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w P. dotyczące rozbieżności w orzeczeniu lekarskim co do istnienia przeciwwskazań do prowadzenia przez powoda pojazdów mechanicznych lub braku takich przeciwwskazań.

Pierwotnie postanowieniem z 30 maja 2011 r. odmówiono wszczęcia dochodzenia w sprawie z tym uzasadnieniem, że powód jako sprawca z uwagi na swój stan psychiczny nie podlega karze. Następnie postanowieniem z 25 października 2011 r. Prokuratura Rejonowa w Pleszewie uchyliła postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania i poleciła KPP w P. wszczęcie i przeprowadzenie w sprawie dochodzenia.

W toku postępowania przesłuchano świadków R. G. - Naczelnika Wydziału (...) Starostwa Powiatowego w P., K. G. - inspektora Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w P., L. M. - lekarza medycyny pracy, R. T. - kierownika D. w Wojewódzkim Centrum (...) w P., oraz powoda. Ten ostatni w trakcie zeznań złożonych w dniu 14 grudnia 2011 r. w Prokuraturze Rejonowej w Zielonej Górze stwierdził, że posiada w domu oryginał poszukiwanego dokumentu.

W następstwie tych zeznań Prokuratura Rejonowa w Pleszewie postanowieniem 28 grudnia 2011 r. zażądała od powoda dobrowolnego wydania dokumentu w postaci orzeczenia lekarskiego nr (...) z dnia 4 marca 2009 r. i zarządziła przeszukanie pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych zajmowanych przez powoda. Pismem z dnia 20 grudnia 2011 r. skierowanym do Prokuratury Rejonowej w Pleszewie powód oświadczył, że oryginał orzeczenia w obecności żony M. N. w dniu 16 grudnia 2011 r. włożył do koperty i wysłał do Starostwa Powiatowego w P.. Przeszukanie w miejscu zamieszkania powoda przeprowadzone w dniu 29 grudnia 2011 r. przez funkcjonariuszy K. w Z. dało negatywny wynik.

Zastępca Naczelnika Wydziału (...) Starostwa (...) poinformował, że korespondencja od powoda została otwarta komisyjnie i w tej korespondencji nie stwierdzono oryginału orzeczenia. W związku z tym, że oryginał orzeczenia

był konieczny do zbadania go przez biegłego z tytułu pismoznawstwa pod kątem jego ewentualnego przerobienia, a oryginał orzeczenia nie został odnaleziony, to postępowanie zakończyło się umorzeniem dochodzenia w dniu 30 grudnia 2012 r. z braku dostatecznych dowodów popełnienia przestępstwa. Postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w Pleszewie z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie II Kp 12/12.

Policjant M. K. był funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w K.. Nie było wątpliwości, że jego śmierć była aktem samobójczym i nastąpiła przez powieszenie. Drugi z policjantów, który popełnił samobójstwo nazywał się K. i również był policjantem Komendy Miejskiej Policji w K.. Zastrzelił się z broni myśliwskiej i również w tym przypadku nie było wątpliwości, że był to czyn samobójczy. Żaden z tych policjantów nie prowadził postępowań w sprawach z udziałem powoda, ani też nie podejmował wobec niego żadnych czynności procesowych. Postępowania mające na celu ustalenie przyczyn śmierci obu policjantów zakończyły się umorzeniem śledztw wobec braku znamion przestępstwa.

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie IC 1049/10 Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie z powództwa J. K. (2) (obecnie N.) przeciwko Skarbowi Państwa -Prokuratorowi Okręgowemu w Ostrowie Wielkopolskim, Staroście (...) oraz (...) Centrum (...) w P. oddalił powództwo.

Od lipca 2011 r. powód leczy się w poradni zdrowia psychicznego w Z.. Wcześniej był co najmniej dwukrotnie hospitalizowany w szpitalu psychiatrycznym w S.. Pierwszy pobyt trwał półtora miesiąca. Na drugi pobyt powód nie wyraził zgody, a właściwy sąd uznał jego sprzeciw za zasadny.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o dowody znajdujące się w aktach wnioskowanych przez powoda spraw karnych i dowodu z przesłuchania stron.

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd Okręgowy w świetle poczynionych ustaleń faktycznych uznał za niewiarygodne zeznania powoda, że w dniu 18 sierpnia 2004 r. między godziną 11.00, a 13.00 byłbity i torturowany przez policjantów z komisariatu Policji w G. i że policjanci ci pozbawili go dokumentów oraz znacznej kwoty pieniężnej. Okoliczności zdarzenia z 18 sierpnia 2004 r. były przedmiotem badania w kilku postępowaniach prowadzonych również przez inne niż Prokuratura (...) jednostki prokuratury. W wyniku przeprowadzonych postępowań ustalono inny przebieg zdarzeń, a mianowicie, że to powód przybył na posterunek z drewnianą pałką i zaatakował policjantów, którzy w obronie byli zmuszeni zastosować środki przymusu bezpośredniego w postaci obezwładnienia powoda, założenia kajdanek i odwiezienia do szpitala.

Dla oceny wiarygodności zeznań powoda istotne znaczenie należało nadać licznym opiniom psychiatryczne -psychologicznym, w których każda potwierdzała u powoda występowanie choroby psychicznej ze skłonnościami do urojeń i konfabulacji.

Wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań w charakterze świadków biegłych, którzy w zakończonych sprawach złożyli pisemne opinie mijał się z celem niniejszego postępowania, podobnie jak i wniosek powoda o przeprowadzenie opinii biegłych psychologa i psychiatry na okoliczność, czy opinie te są zgodne z aktualnym stanem zdrowia powoda. W toku niniejszego postępowania zadaniem Sądu była bowiem ocena prawidłowości decyzji procesowych podejmowanych przez Prokuraturę (...) w oparciu o materiał dowodowy dostępny w trakcie prowadzonych postępowań, nie zaś aktualny stan wiedzy o stanie zdrowia powoda.

Chybionym był też zarzut powoda, że prokuratorzy nie weryfikowali treści sprzecznych opinii. Ujawniony materiał dowodowy wskazuje, że biegli opiniujący stan zdrowia psychicznego powoda byli zgodni co do ostatecznych wniosków swoich opinii. Nie polegało też na prawdzie twierdzenie powoda, że sprawa rzekomych nieprawidłowości w działaniach funkcjonariuszy policji i prokuratorów jest przedmiotem zainteresowania (...). Organ ten skargi powoda, za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości przekazał właściwym organom nadzorczym prokuratury.

Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z zeznań prokurator Agaty Kubiak z Prokuratury Rejonowej w Ostrowie Wielkopolskim, oraz prokuratorów Stanisława Walczaka, P. S. (1) i A. W. z Prokuratury Okręgowej w

Ostrowie Wielkopolskim, gdyż żadna z tych jednostek nie była pozwana w sprawie, a wniosek zmierzał jedynie do przedłużenia postępowania.

Wbrew zeznaniom powoda miał on możliwość formalnego zgłoszenia faktu rzekomego pobicia przez policjantów, a jego zarzuty były badane w kilku toczących się postępowaniach prokuratorskich. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostawał też fakt rzekomego nadania powodowi obywatelstwa Federacji Rosyjskiej i jego pochodzenia od rodziny R.. Z tych względów Sąd oddalił wniosek powoda o zwrócenie się do organów tego państwa o potwierdzenie tych okoliczności.

Ustalenia stanu faktycznego sprawy uzasadniały oddalenie wniosku powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków M. R., H. R., A. K. (1) i J. K. (3) na okoliczność nakłanianie ich do składania fałszywych zeznań w sprawie przeciwko A. K. (1). W sprawie tej powód był pokrzywdzonym, a przeciwko A. K. (1) Prokuratura Rejonowa w Pleszewie skierowała akt oskarżenia, który zakończył się skazaniem sprawcy pobicia.

Między samobójczymi aktami dwóch policjantów z Komendy Miejskiej Policji w K., a sytuacją prawną powoda nie zachodzi żaden związek faktyczny, poza tym że obaj policjanci byli mieszkańcami powiatu (...). Żaden z tych policjantów nie prowadził postępowania z udziałem powoda, ani też nie podejmował wobec powoda żadnych czynności procesowych.

Twierdzenia powoda o rzekomym pobiciu go przez policjantów w Komendzie Powiatowej w P. w dniu 3 marca 2005 r. zostało podniesione przez powoda po raz pierwszy w toku przesłuchania powoda w niniejszym postępowaniu, a więc po 7 latach od zdarzenia. Uwzględniając dotychczasową aktywność procesową powoda nie sposób uznać tego zarzutu inaczej, jak kolejny przejaw jego urojeń i skłonności do konfabulacji.

Nieprzydatny dla rozstrzygnięcia sprawy był wnioskowany przez powoda dowód z zeznań świadka M. N. na okoliczność, że powód przesłał do Starostwa Powiatowego w P. oryginał orzeczenia lekarskiego stwierdzającego jego zdolność do prowadzenia pojazdów mechanicznych. Skoro w toku postępowania w sprawie Ds. 1024/11 nie odnaleziono oryginału orzeczenia, który mógłby posłużyć do przeprowadzenia badań pismoznawczych pod kątem jego podrobienia, to decyzja Prokuratury w P. o umorzeniu postępowania w tamtej sprawie była prawidłowa, a ujawnienie się nowych okoliczności może być jedynie podstawą do nowych czynności procesowych.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy uznał, że po ostatecznie sprecyzowanym w stosunku do pozostałych pozwanych J. N. domagał się zasądzenia na jego rzecz od Prokuratury Rejonowej w Pleszewie i Komendy Powiatowej Policji w zadośćuczynienia 2,5 mln zł oraz zobowiązania Komendy Powiatowej Policji w P. do wydania dokumentów rzekomo odebranych mu przez policjantów 18 sierpnia 2004 r.

Roszczenie odszkodowawcze powoda oparte było na przepisach o czynach niedozwolonych, bowiem powód zarzucał obu pozwany nieprawne działanie polegające na znęcaniu i podejmowaniu niekorzystnych dla niego decyzji procesowych.

Podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa - Prokuratury Rejonowej w Pleszewie i Komendy Powiatowej Policji w P. jest przepis art. 417 k.c., który w § 1 stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego albo też inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Podstawową przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest wystąpienie szkody rozumianej jako uszczerbek w prawnie chronionych dobrach danego podmiotu, zarówno majątkowy jak i niemajątkowy; a także adekwatny związek przyczynowy pomiędzy działaniem pozwanego, a szkodą doznaną przez powoda. Działanie względnie zaniechanie pozwanego winna cechować bezprawność działania rozumiana jako sprzeczność z nakazami względnie zakazami wynikającymi z obowiązującego prawa.

Poczynione przez Sąd ustalenia faktyczne nie dają podstaw do przyjęcia, by działania procesowe podejmowane przez Prokuraturę Rejonową w Pleszewie w sprawach Ds. 655/04, Ds. 782/04, Ds. 217/06 i Ds. 1024/11 były podejmowane z naruszeniem zasad obowiązujących w procedurze karnej. W toku omawianych postępowań powód miał możliwość składania środków odwoławczych i z możliwości tych korzystał. Na wniosek powoda omawiane sprawy były też przedmiotem czynności nadzoru administracyjnego sprawowanego przez Prokuraturę Okręgową w Ostrowie Wielkopolskim.

W toku prowadzonych postępowań przygotowawczych Prokuratura powoływała dowody z opinii biegłych psychologa względnie psychiatry, z których wynikało, że powód jest osobą chorą psychicznie produkująca urojenia i skłonną do konfabulacji. W świetle tych opinii, a także pozostałego materiału dowodowego zachodziły podstawy do podejmowania decyzji o odmowie wszczęcia postępowania, względnie wnioskowania do sądu o umorzenie postępowań i decyzje takie w sprawach Ds. 655/04, Ds. 782/04 i Ds. 217/06 były podjęte. U ich podstaw leżały ustalenia co do wyłączenia poczytalności powoda w chwili dokonywania zarzucanych mu czynów, a to z kolei wyłączało jego karalność. Co się zaś tyczy postępowania w sprawie Ds. 1024/11, to umorzenie postępowania było konsekwencją nie odnalezienia oryginału dokumentu, który mógł być podstawą do prowadzenia dalszych czynności pod kontem jego ewentualnego przerobienia.

W ocenie Sądu Prokuratura Rejonowa w Pleszewie podejmowała w toku omawianych postępowań czynności procesowe usprawiedliwione tokiem postępowania i zgromadzonym materiałem dowodowym, a orzeczenia kończące postępowania w tych sprawach pozostawały w zgodzie z prawem. Niezależnie od powyższego powód nie wykazał, by końcowe decyzje prokuratury doprowadziły do jakiegokolwiek szkody na jego osobie.

Wprawdzie powód aktualnie leczy się psychicznie ale stan choroby psychicznej występował u powoda jeszcze przed wszczęciem postępowań karnych, co wynika z opinii biegłych wskazujących na stan wyłączający poczytalność powoda przy ujawnieniu się pierwszych poważnych konfliktów rodzinnych. Nie bez znaczenia pozostaje również okoliczność, że problemy ze zdrowiem psychicznym występowały u powoda już w wieku szkolnym i prowadziły do zakończenia edukacji w szkole specjalnej.

Odnośnie postępowań prowadzonych przez inne jednostki prokuratury, a więc Prokuraturę Rejonową w Jarocinie i Prokuraturę Rejonową w Ostrowie Wielkopolskim, to wobec faktu, że powód nie pozwał tych podmiotów, analiza czynności procesowych podejmowanych przez te jednostki prokuratury była prowadzona jedynie pod kątem zasadności zarzutów stawianych funkcjonariuszom policji z Posterunku Policji w G. odnośnie rzekomego pobicia powoda, odebrania mu dokumentów i pieniędzy oraz pod kątem zarzutów do prokuratorów Prokuratury Rejonowej w Pleszewie w sprawie ewentualnego nakłaniania świadków do składania fałszywych zeznań.

Wyniki postępowań przeprowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Jarocinie w sprawie Ds. 536/06 (później Ds. 627/07) oraz Prokuraturę Rejonową w Ostrowie Wielkopolskim w sprawie 3 Ds. 506/07 (następnie 3 Ds 154/08) prowadziły do jednoznacznych wniosków zaprzeczających zarzutom powoda. Również w tych postępowaniach niezależnie od innych dowodów zgromadzonych w sprawie, posłużono się dowodami z opinii biegłych psychologów, którzy potwierdzili stan chorobowy powoda i skłonność do konfabulacji spowodowanej urojeniami wyklucza jego wiarygodność.

W tych okolicznościach prokuratorzy zasadnie odmówili ostatecznie wszczęcia postępowań z racji nie popełnienia czynów zarzucanych przez powoda. Dotyczy to w szczególności rzekomego pobicia powoda przez trzech policjantów z Komisariatu Policji w G.. Jak już na to wskazano przy ocenie dowodów rzeczywisty przebieg zdarzenia z 18 sierpnia 2004 r., był inny niż twierdzi powód. To powód był stroną atakującą. To nie powód lecz funkcjonariusze policji odnieśli w tym dniu obrażenia. W toku postępowań przygotowawczych powód nawet nie usiłował naprowadzić dowodów wskazujących na ewentualne obrażenia fizyczne, których niewątpliwie musiałby doznać gdyby policjanci go bili, miażdżyli mu jądra i skakali po brzuchu.

Reasumując Sąd uznał, że działania pozwanych nie nosiły znamion bezprawności, co skutkowało oddaleniem powództwa bez konieczności badania pozostałych przesłanek odpowiedzialności deliktowej w postaci szkody i związku przyczynowego między szkodą, a działaniem funkcjonariuszy.

W toku postępowania powód dwukrotnie ograniczał zadanie zadośćuczynienia, jednakże czynności cofnięcia pozwu nie łączył ze zrzeczeniem się roszczenia. Ponieważ pozwani nie złożyli oświadczeń wyrażających zgodę na częściowe cofnięcie pozwu, to zaszyły podstawy do merytorycznego rozstrzygnięcia o całości żądania w pierwotnie zgłoszonej wysokości.

Ponieważ z ustaleń Prokuratury Rejonowej w Ostrowie Wielkopolskim i Prokuratury Rejonowej w Jarocinie wynikało, że policjanci z Posterunku Policji w G. nie dokonali żadnego zaboru mienia na szkodę powoda, to zgłoszone w końcowym etapie niniejszego postępowania żądanie zobowiązania Komendy Powiatowej Policji w P. do wydania powodowi rzekomo zabranych mu dokumentów podlegało również oddaleniu jako niezasadne. W tym stanie rzeczy Sąd oddalił powództwo w całości.

Sąd nie obciążył powoda kosztami postępowania stosując w tym zakresie przepis art. 102 k.p.c., mając na uwadze jego sytuację materialną oraz uzyskane wcześniej zwolnienie od kosztów sądowych.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 6 pkt 7 w związku z § 19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r., w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów niepłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 póź. 1348 z zm.).

Wyrok został zaskarżony przez powoda:

W złożonej apelacji zarzucił obrazę art. 217 § 1 i § 2 kpc przez pominięcie wniosków dowodowych zgłaszanych przez powoda w toku postępowania przed Sądem Okręgowym, co skutkowało wydaniem wyroku oddalającego powództwo.

W związku z powyższym powód wniósł o :

1. zmianę zaskarżonego wyniku Sadu pierwszej instancji i uwzględnienie powództwa oraz o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania wg. norm przepisanych;
2. przyznanie na rzecz pełnomocnika wyznaczonego z urzędu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nie opłaconej w całości ani w części przez powoda; ewentualnie o:
3. uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania i orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego, w tym o kosztach zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu, nieopłaconego w całości ani w części przez powoda.

W uzasadnieniu powód podał, że wyrok zapadł z naruszeniem przepisów postępowania cywilnego - w tym w szczególności z obrazą art. 217 kpc. bowiem rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego zostało wydane całkowicie na podstawie akt Prokuratury Rejonowej w Pleszewie o sygn. akt Ds. 655/04, Ds- 782/04. Ds. 217/06 oraz Ds. 1024/11, a przede wszystkim n podstawie zawartych w nich opinii psychiatrycznych i postanowień kończących postępowania w tych sprawach.

Powód w toku postępowania w niniejszej sprawie zgłaszał wnioski dowodowe o przesłuchanie wskazanych przez siebie świadków oraz o dopuszczenie dowodu z opinii sędowo- psychiatrycznej przy pomocy których chciał pozytywnie zweryfikować swoje twierdzenia. Treść uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego wskazuje, że Sąd oddalił wniosek dowodowy powoda w sposób nieusprawiedliwiony. W ocenie powoda postępowanie Sądu w tym przedmiocie było wadliwe, tym bardziej że sprawa na tym etapie postępowania nie została dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia, bowiem powód w toku całego procesu domagał się uwzględnienia powództwa, a na obronę tego stanowiska procesowego wnioskował o przeprowadzenie przedmiotowych dowodów z zeznań powołanych przez siebie

świadków oraz opinii biegłych. Dowody te mimo wniosku powoda o ich przeprowadzenie nie zostały dopuszczone, a należy mieć na uwadze, że rozstrzygnięcia w innych sprawach nie są dla Sądu wiążące.

W tym stanie rzeczy zaskarżony wyrok oczywiście narusza słuszny interes powoda i nie może funkcjonować w obrocie prawnym, dlatego niniejsza apelacja jest w pełni zasadna, a zawarte w niej wnioski powinny zostać uwzględnione.

Strona pozwana złożyła odpowiedź na apelację, w której wniosła o jej odrzucenia jako skierowanej przeciwko całemu wyrokowi czyli również w zakresie pkt II i III, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania .

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy przeprowadził szczegółowe postępowanie i wnikliwie zanalizował wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności.

Powód dochodził w niniejszej sprawie zapłaty zadośćuczynienia od jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa - Prokuratora Rejonowego w Pleszewie i Komendanta Powiatowego Policji w P..

J. N. zarzucał prokuratorom uniemożliwianie lub utrudnianie prowadzenia postępowania karnego i dyskryminowanie go w pismach procesowych. Jeśli chodzi o funkcjonariuszy policji, to powód zarzucał im nakłanianie członków jego rodziny - A. K. (1), M. R., H. R. i J. K. (1) do składania fałszywych zeznań. Nadto powód zarzucał funkcjonariuszom z posterunku w G. zabór teczek z dokumentami w tym jego rosyjskiego dowodu osobistego, rosyjskiego prawa jazdy, rosyjskiego paszportu i immunitetu z akredytacją, a także bicie po głowie, kopanie po brzuchu, znęcanie się fizyczne i inne torturowanie.

Wystąpienie ze skutecznym roszczeniem o zapłatę zadośćuczynienia możliwe jest w przypadku wyrządzenia szkody na osobie, albo w razie naruszenia dóbr osobistych. Z kolei odpowiedzialność Skarbu Państwa za funkcjonariusza regulowana jest przez przepis art. 417 k.c. Wobec faktu, że zarzuty powoda dotyczące nakłaniania świadków do składania fałszywych zeznań zostały podniesione w związku z postępowaniami prowadzonymi przed wrześniem 2004 roku należało rozważyć przesłanki odpowiedzialności Skarbu Państwa według treści zmieniającego się przepisu art. 417 k.c. obowiązującego w poprzedniej treści do 31 sierpnia 2004 r oraz zmienionej treści od dnia 1 września 20

Zgodnie z tym przepisem w brzmieniu obowiązującym do 1 września 2004 roku Skarb Państwa ponosił odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności. Przesłanki odpowiedzialności Skarbu Państwa były następujące:

- wyrządzenie szkody przez funkcjonariusza państwowego w rozumieniu § 2 art. 417 k.c.,
- bezprawne działanie lub zaniechanie tego funkcjonariusza -rozumiane przed orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego jako zawinione działanie lub zaniechanie
- normalny związek przyczynowy między działaniem lub zaniechaniem funkcjonariusza a wyrządzoną szkodą,
- wyrządzenie szkody przy wykonywaniu powierzonych mu czynności.

Od dnia 1 września 2004 roku powyższy przepis stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna sprawująca tę władzę z mocy prawa. Aktualna odpowiedzialność oparta jest na zasadzie niezgodności z prawem co oznacza, że poszkodowany nie musi wykazać, że działanie lub zaniechanie, które stanowiło przyczynę szkody było zawinione. Wystarczające jest wykazanie, że było niezgodne z obowiązującym przepisem prawa. Przesłanki tej odpowiedzialności są następujące:

- istnienie szkody, rozumianej jako uszczerbek w prawnie chronionych dobrach danego podmiotu, które mogą mieć charakter majątkowy jak i niemajątkowy,
- szkoda wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej;
- między szkodą, a niezgodnym z prawem działaniem władzy publicznej powinien istnieć normalny związek przyczynowy.

Sąd Okręgowy przeprowadził w niniejszej sprawie obszerne postępowanie, ale nie zostały ujawnione żadne okoliczności pozwalające na stwierdzenie, że zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności Skarbu Państwa w poprzednim lub aktualnym stanie prawnym. Sąd załączył wnioskowane przez powoda akta postępowań karnych i poczynił na ich podstawie ustalenia dotyczące prowadzonych postępowań karnych, dopuścił dowody z dokumentów oraz z przesłuchania powoda, a także Prokuratora Rejonowego w Pleszewie i Komendanta Powiatowego Policji w P.. Tak zgromadzony materiał dowodowy został przez Sąd Okręgowy przeanalizowany, ale w ocenie tego Sądu żaden z przeprowadzonych dowodów nie wskazywał nawet na jakąkolwiek możliwość istnienia takiej odpowiedzialności.

Sąd I instancji oddalił dalsze wnioski dowodowe o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych i dowodów z zeznań świadków, co stało się przedmiotem zarzutu złożonej apelacji opartego na przepisie art. 217 § 1 i 2 k.p.c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego oddalenie tych wniosków było w pełni uzasadnione, a zgłoszony w apelacji zarzut jest chybiony.

Zgodnie z treścią art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Treść tego przepisu wskazuje na przedmiot postępowania dowodowego przeprowadzanego przez sąd określając, jakie fakty mają „zdatność” dowodową, a więc które zjawiska świata zewnętrznego, jakie okoliczności oraz stany i stosunki mogą być przedmiotem dowodzenia w konkretnym procesie cywilnym, (zob. wyrok SN z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 683/97, Lex nr 322007).

Ocena, które fakty mają dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, jest uzależniona od tego, jakie to są fakty, a także od tego, jak sformułowana i rozumiana jest norma prawna, którą zastosowano przy rozstrzygnięciu sprawy. Stan faktyczny w każdym postępowaniu jest oceniany w aspekcie przepisów prawa materialnego. Przepisy te wyznaczają zakres koniecznych ustaleń faktycznych, które powinny być w sprawie dokonane. Przepisy prawa materialnego mają też decydujące znaczenie dla oceny, czy określone fakty, jako ewentualny przedmiot dowodu, mają wpływ na treść orzeczenia (zob. wyrok SN z dnia 26 lipca 2000 r., I CKN 975/98, Lex nr 50825).

Jak wynika z pisma pełnomocnika powoda złożonego do Sądu w dniu 14 czerwca 2012 roku (k-113) dowód z opinii biegłych psychiatrów i psychologów został zgłoszony celem ustalenia, czy wnioski zawarte w opiniach wydanych w sprawach 3 Ds154/08, Ds 655/04, Ds. 536/06 są wnioskami prawidłowymi.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, tak sprecyzowana przez profesjonalnego pełnomocnika powoda teza dowodowa, wykluczała możliwość przeprowadzenia wskazanego dowodu. Postępowanie oparte na przepisie art. 417 k.c. nie może prowadzić do podważania ustaleń podjętych w zakończonych prawomocnie postępowaniach karnych czy cywilnych, a powyższy przepis nie służy kontroli działań podejmowanych przez funkcjonariuszy policji i przez prokuraturę w ramach przeprowadzonych już postępowań. Temu celowi służą uprawnienia strony do zgłaszania wniosków dowodowych w danym postępowaniu dla wykazania swoich racji oraz przysługujące jej środki odwoławcze skutkujące kontrolą prawidłowości przeprowadzonego postępowania przez organ powołany do kontroli instancyjnej. Możliwe też jest składanie skarg administracyjnych do przełożonych i podejmowanie w tym trybie ewentualnych działań nadzorczych.

Jak trafnie wskazywał Sąd Okręgowy powód z tych wszystkich możliwości korzystał, co prowadziło do szerokiego i wieloaspektowego postępowania kontrolnego. Ewentualne niezadowolenie powoda z efektów uruchomionych postępowań nie otwiera mu drogi do ponownego ich kwestionowania poprzez wytoczenie powództwa o

zapłatę zadośćuczynienia przez Skarb Państwa. Wydawane w poszczególnych sprawach opinie psychologiczne i psychiatryczne zmierzały do ustalenia stanu powoda z daty dokonywania danego czynu i nie mogą podlegać weryfikacji w niniejszym postępowaniu.

Jeśli chodzi o dowody z zeznań świadków zgłoszone przez powoda w niniejszym postępowaniu, to dotyczyły one wielu osób, przy czym miały być one przesłuchiwane na różne okoliczności.

Powód wnioskował o dopuszczenie dowodu z zeznań A. K. (1), M. R., H. R. i J. K. (1) za okoliczność „nakłaniania i fałszowania zeznań przez policjantów i prokuratora okręgu P. i do nakłaniania świadków do zmuszenia powoda przez świadków do wycofania w Sądzie wniosku o ściganie A. K. (1) o usiłowanie zabójstwa powoda. Fałszerstwa miały miejsce w sprawach Ds 655/04 i Ds 654/04 gdzie poprzez fałszerstwo i nakłonienie świadków policja i prokuratura bezprawnie założyła sprawę niewinnemu powodowi przez nakłonienie świadków do fałszywego zawiadomienia o przestępstwie fałszywego oskarżenia i składania fałszywych zeznań w sprawie Ds 655/04 lub Ds 654/04” (pismo k-138).

Jak wynika z poczynionych ustaleń przeciwko A. K. (1) toczyło się postępowanie o pobicie powoda zakończone warunkowym umorzeniem i orzeczeniem nadzoru kuratora, a zatem twierdzenia o nakłanianiu świadków do zmuszenia powoda do wycofania wniosku o ściganie są nieprzekonujące. Z kolei z akt Ds. 655/04 akt wynika, że A. K. (1), M. R., H. R. i J. K. (1) w dniu 24 czerwca 2004 roku złożyli ustne zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa znęcania przez powoda. Na te okoliczności został sporządzony protokół i podjęto czynności sprawdzające w trybie art. 307 k.p.k. W dniu 6 lipca 2004 roku wydano postanowienie o wszczęciu dochodzenia, a 19 lipca o przedstawieniu podejrzanemu zarzutów oraz o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych psychiatrów i psychologa (k- 2-15 akt Ds. 655/04). Z opinii wynikało, że powód nie był i nie jest zdolny do rozpoznawania znaczenia swoich czynów i wymaga leczenia, wobec czego Prokurator Rejonowy w Pleszewie wystąpił do Sądu z wnioskiem o zastosowanie środka zabezpieczającego poprzez umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym i wskazał jako pokrzywdzonych i świadków podane wyżej osoby (k- 24 – 26 i 52).

W toku postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Pleszewie nie dokonywano żadnych dalszych czynności procesowych i nie przesłuchiwano wskazanych świadków. Powód nie żądał załączenia innych akt (w tym postępowania sądowego) i tym samym nie wykazał, że dowody z zeznań tych świadków były przeprowadzane.

Jeśli chodzi o wnioski o dopuszczenie dowodu z zeznań prokuratorów Antoniego Ulatowskiego, M. W., A. K. (2), M. M. (3), A. M., D. S. (2), to zostały one zgłoszone na okoliczność ustalenia „kto ich nakłaniał lub wprowadzał w błąd i czy istniały powiązania pozakulisowe i czy istniała grupa przestępcza trzymająca władzę. Dlaczego mordercom M. K. nie postawiono zarzutów, dlaczego przestępcy o pseudonimach (...), (...), (...), (...) i (...) i osoby współdziałające (...), (...) i (...) są nadal na wolności i są bezkarni.”

Prokuratorzy Prokuratury Okręgowej w Kaliszu J. W., P. S. (2) i A. W. zostali zgłoszeni jako świadkowie na okoliczność nadzoru nad prowadzonymi śledztwami i wyjaśnienia dlaczego Prokuratura nie reagowała.

Tak postawione tezy dowodowe nie pozostają w żadnym związku z żądaniem powoda zasądzenia zadośćuczynienia od Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c. Wskazane przez powoda okoliczności nie odwoływały się do faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszy sprawy (art. 227 k.p.c.), a zatem oddalenie powyższych wniosków dowodowych było w pełni zasadne.

Odwołać się tu można do ugruntowanego orzecznictwa, z którego wynika, że fakty, które uzasadniają żądanie i stanowią przedmiot dowodu, wskazuje strona wyprowadzająca z tych faktów skutki prawne (np. art. 187 § 1 pkt 2). Skoro przedmiotem postępowania dowodowego są tylko fakty mające istotne znaczenie dla merytorycznej oceny dochodzonego roszczenia, to domaganie się przez stronę przeprowadzenia dowodów na inne okoliczności, nie może być uwzględnione przez sąd orzekający, ponieważ prowadziłoby to do przewlekłości postępowania sądowego (zob.

wyrok SN z dnia 13 lutego 1997 r., I PKN 71/96, OSNP 1997, nr 19, poz. 377, wyrok SA w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2006 r., III AUa 35/06, Apel.-W-wa 2006, nr 4, póż. 16).

To, że fakty będące przedmiotem dowodu mają być „istotne”, ma ważne znaczenie dla obowiązków spoczywających na stronach, wynikających z reguł ciężaru dowodu, ponieważ z tych właśnie faktów wyprowadzane są skutki prawne. Samo twierdzenie strony nie jest dowodem, natomiast twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227) powinno być udowodnione przez stronę, która zgłasza to twierdzenie - art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. (zob. wyrok SN z dnia 22 listopada 2001 r., IPKN 660/00, Wok. 2002, nr 7-8, poz. 44, wyrok SA we Wrocławiu z dnia 28 kwietnia 1998 r., I ACa 308/98, PiM 2002, nr 12, poz. 147).§

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji trafnie przyjął, że powód nie wykazał spełnienia omówionych wyżej przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa, jak również wyrządzenia mu szkody na osobie, bądź naruszenia jego dóbr osobistych, które mogłyby skutkować zasądzeniem zadośćuczynienia. Zgłoszone przez powoda liczne wnioski dowodowe nie zmierzały do wykazania żadnej z okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a zatem ich oddalenie nie prowadziło do naruszenia art. 217§ 1 i 2 k.p.c.

W tym stanie rzeczy apelację powoda należało uznać za bezzasadną i na podstawie art. 385 k.p.c. orzec o jej oddaleniu. Sąd nie podzielił zarzutu braku gravamenu w zaskarżeniu pkt II i III wyroku. Wprawdzie nie prowadzi one do naruszenia jakichkolwiek praw pozwanego, ale w przypadku uwzględnienia apelacji podlegałyby stosownym zmianom.

Jednocześnie Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążenia powoda kosztami. Z akt sprawy wynika, że utrzymuje się z renty w wysokości 428 zł i nie ma innych źródeł dochodu. Od wielu lat cierpi na poważne schorzenia wymagające stałego leczenia. Poza tym wytoczenie powództwa wynikało z subiektywnego przekonania powoda o doznaniu przez niego krzywdy i potrzebie jej naprawienia. Okoliczność, że nie znalazło to żadnego potwierdzenia w przeprowadzonym postępowaniu nie stała na przeszkodzie zastosowaniu art. 102 k.p.c.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 6 pkt 7 w związku z § 13 ust 1 pkt 2 i § 19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r., w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów niepłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 póż. 1348 z zm.).